

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus De Fiducia In Deum Plurimas Et Utilissimas pro
vitâ spirituali instructiones Continens, Præcipue Ad
Obtinendam magnam animæ quietem, & afflictiones
quascunque ingenti cum solatio & fructu ...**

Dusault, Nicolas

Coloniæ Agrippinæ, 1660

Prooemium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50333)

1. 4. 11

lete doli & artes, valete dignitates & honores mundi, fama nominis, vires corporis, divitiæ, amicitia & foedera hominum valete. Debilia estis & infida fortunæ membra, bonorum imagines, felicitatis umbræ, humanæ spei ludibria; fidere vobis amplius non placet, uti vobis quando necessitas coget, utemur ut peregrinis bonis, ut fluxis & perituris. Omnis in posterum spes atque fiducia nostra defixa erit in Deo Optimo Maximo cœli terræque Domino, rege seculorum immortalis, invisibili, cui soli honor & gloria in secula seculorum. Amen.

LIBER TERTIUS

DE

Effectibus Fiduciæ in Deum.

Proœmium.

§. I.

Qui fidunt Deo, rectè comparantur Soli.

QUANTA est differentia solis inter lumen & fumigantis lucernæ, tanta est inter eum qui fiduciam suam ponit in divina providentia, & eum qui humanæ fidei prudentiæ. Unde Vir sanctus comparatur soli

L 3

soli

soli Eccli. 27. & terrenus lino fumigatus
 ellychnio. Quemadmodum enim Sol qui
 sacris literis dicitur *vas admirabile opus
 celsi*, radiis suis refulgens illuminat caelos
 elementa uno labore, sine defectu, sine
 summatione sui, sine periculo ullo ne
 extinguatur, imò ne non luceat aliquando
 terea recreat homines & animantia super
 ram claritatis suæ splendore illustrat colores
 & ipsam rerum omnium pulchritudinem
 quidquid nobile in natura corporea & p
 tiosum, occultâ vi producit, taciti que
 incrementis productum. Ita plane generat
 animus qui in solo Deo confidit, sufficit
 omnia, nec operando se exhaurit, aut
 magna agit sine difficultate, sine labore
 & tædio. *Omnia possum in eo qui me confidit*
 dicebat Apostolus. Ad Philip. 4. Et
 Bernardus censet in nulla re adeo elucere
 omnipotentiam quam in hoc quod vel
 omnipotentes reddat eos qui confidunt in
 Hi sunt, inquit SS. Patres, quorum
 cæli & elementa subsistunt: propter quod
 lesacit ignis, & sol lucet. His impii debent
 tæ necessaria, quibus se alunt & aërem quo
 respirant. Christus Dominus dixisse fertur
 Teresiae: si non creassem mundum, nunc
 creatum amoretui. Est sicut sol qui radios suos

quaquaversum spargit sine ullo strepitu; pari modo confidentes Deo opera sua perficiunt in silentio absque pompatico tumultu, quæ tamen se longius latiusque extendunt quam ipsa solaris astri secundæ influentiæ. Illa quippe momento unico ascendunt usque ad cælum, implent terram, pervadunt infernū, dum simul pariunt & gloriam Deo, & Angelis gaudium & bonis omnibus singularia beneficia; dæmonibus verò terrorem incutiunt & dolorem.

§. II.

Qui confidunt creaturis, assimilantur cereo

Contra verò illos, quorum spes omnis incernitur creaturis, scite S. Bernardus comparat lucenti cereo, qui lucem suam habet à cerato ellychnio accenso. Hæc figura ad vitam exprimit imbecillitatem bonorum quibus homines mundani tantopere adhærent, & à quibus omnis eorum, qua se jactant, magnificentie splendor dependet. Nam cum accenditur cereus, non purum lumen est sed lucerna, si quidem ignis ipse propria fomenta consumit, nec nisi ipsa consummatione fovetur. Præterea est ipsum lumen tam remissum ut vix ad tres passus propagetur; tam obscurum, ut non nisi oculis infirmis sit gra-

tum: tam debile ut levissimo flatu exingatur: tam denique sterile ut non nisi fumum pariat. Pari prorsus ratione omnis mortalium gloria & pompa tenui pendet filo vitæ brevis & caducæ, & temporalium bonorum in quibus mortales suam omnem collocant fiduciam. Idcirco omnis iste splendor tam modicus est ut nec delectet nisi infirmos oculis nec percipiatur nisi à carnalibus mundi amatoribus: exiguo adversæ fortunæ flatu evanescit & resolvitur in fumum vanissimæ honoris. & quod his omnibus magis deplorandum censeo. simul ac apparet, perit, cum occiditur, occidit, velut cereus, ubi accenditur, manuitur, & sua se luce consumit.

§. III.

Propositum autem in hoc libro Tertio.

HÆc est igitur differentia quæ intercedit inter duplex isthæc hominum genus quam hoc libro tertio conabor ostendere per ipsorum fiduciæ effectus, qui non minus diversi sunt & sibi invicem oppositi, quam illæ ipsæ res quibus innituntur, nimirum Dei veritas & mundi vanitas. Potissimum tamen agam de effectibus fiduciæ in Deum; alterius siquidem effectus facile innotescunt tum per causas à quibus producuntur, tum per effectus

narum à quibus recipiuntur, conditione. Proinde sufficet hic obiter notare nihil mundo esse imbecillius, nihil fallacius, iis vero qui illi credunt, nihil cæcius, nihil miserabilius: tametsi magna pars hominum non illi fidit solum, verum etiam cōsulit velut oraculum, colit ut Deum, nec corpori nec animæ parcat, ut illi placeat. Cujus spe boni? Veri nullâ: tandem deceptio merces est laborum. O illusio! ô deploranda rationis atque iudicii jactura. Omnem operam atque industriam adhibent, diu noctuque mundo laborant & laborando corporis animique vires exhauriunt; quo verò fructu? Tyrannum sibi constituunt à quo proplæclare gestis, pro fortiter toleratis ludibria recipiant, exilia, ac sæpenumerò mortem ipsam, nunquam certè mercedem tantis laboribus parem. De quibus verè dici potest illud Aggæi: *Seminastis multum, & imulistis parum: Comedistis & non estis satiati: bibistis & non estis inebriati: operuistis vos & non estis calefacti: & qui mercedes congregavistis, misit eas in sacculum persusum, c. 1.* Quid est hoc aliud quam telas araneorum texere, quæ flante vento rumpuntur, nec prosunt nisi ad capiendas muscas. Denique aptissimè comparantur hujusmodi homines ardenti lucernæ aut candelæ quæ absomit seipsam, impor-

L 5 tundo

tuno stridore obstrepit iis quos illuminat, fulgine inficit atrectantes, fumo excrecat oculos, extincta modico afflatu nares implet gurgulenti foetore.

CAPUT I.

Fiducia in Deum effectus primus Veritatis in anima.

Primus effectus quem divina hæc virtus producit in animâ illam possidente, appellatur à S. Paulo *Pax Dei, quæ exsuperat omnem sensum.* ad Phil. 4. Nihil hac pace futurum, nihil stabilius; quippe quæ ex Deo, quæ est ipsa dulcedo, promanat, & in Deo funditur qui est ipsa stabilitas. Paucis multa complexus sum, sed operæ pretium me facturum arbitror, pro huius virtutis merito, si paulo fusius de eâ disseram ut concipiatur melius & ametur ardentius. Et quæ hæctenus de ea ex occasione dixi, solum obiter & cursim attigi, ad alia properans; hîc verò tamquam in loco proprio pluribus de eâ agendum & particulatim pertractandum est declarando nullo & illustrando Sacræ Theologiæ splendore, rationis naturalis lumine, Sanctorumque Patrum doctrinæ luce.